

عن أبي سعيد رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: “لا ضرر ولا ضرار”

Abu Said relacjonował, że Wysłannik Allaha rzekł: Zarówno szkoda jest zakazana jak i odpłacanie szkody za szkodę jest zakazane.

On the authority of Abu Sa’Eed that the Messenger of Allah (sa) said : There should be neither harming [darar] nor reciprocating harm [diraar].

الحديثُ أصلٌ من أصول الإسلام اتخذهُ العلماءُ مدخلاً لبيان ما يتميزُ به الإسلامُ من قواعدٍ بنيت من أجل تحقيق المصلحةِ ودرءِ المفسدةِ ومن ذلك القاعدةُ الشرعيةُ التي تقول (حيثما وجدتِ المصلحةُ فثم شرعُ الله).

Ten hadis stanowi jeden z fundamentów islamu, w oparciu o który uczeni zreferowali cechy charakterystyczne islamu wobec pożytku, np. Zasada, wedle której rozumiemy, iż szari’a krąży tam, gdzie jest pożytek i interes dla ludzi.

This hadith is one of the foundations of Islam, based on which scholars have described the characteristics of Islam towards the good, eg The Principle, according to which we understand that Sharia is circulating where there is benefit and interest for people.

فاعلموا ان الضررَ محرم في دين الإسلام وان النفعَ وجلبَ الخيرِ للنفس وللناس هو الذي يدعو الله إليه عباده المؤمنين يقول الله تبارك وتعالى في الحديث القدسي "يا عبادي إني حرمت الظلم على نفسي وجعلته بينكم حراماً فلا تظالموا" فكل ما يضر بالنفس أو بالآخر فهو حرام في دين الإسلام.

W związku z tym należy wiedzieć, iż wszelka szkoda jest zakazana w Islamie. I że pożytek oraz stwarzanie dobra dla ludzi jest zamiarem religii. Możemy to zrozumieć na podstawie hadisu Kudsi, w którym Bóg rzekł: „O słudzy moi, zaiste Ja zakazałem niesprawiedliwości sobie i uczyniłem ją między wami zakazaną. Przeto nie wyrządzajcie sobie nawzajem niesprawiedliwości. Stąd wszystko, co stanowi krzywdę i szkodę dla innych, w Islamie jest haram.

Therefore, it is important to know that all harm is forbidden in Islam. And that the use and creation of good for people is the intention of religion. We can understand this on the basis of the Kudsi Hadeeth, in which God said: " O My servants, I have forbidden injustice for Myself and have made it forbidden amongst you, so do not be injustice against another. Therefore, everything that constitutes harm and harm to others is haram in Islam.

تقول عائشة رضي الله عنها فيما ترويه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم أنه قال: ((الدَّوَابُّ عِنْدَ اللَّهِ ثَلَاثَةٌ: دِيْوَانٌ لَا يَعْْبَأُ اللَّهُ بِهِ شَيْئًا، وَدِيْوَانٌ لَا يَشْرِكُ اللَّهُ مِنْهُ شَيْئًا، وَدِيْوَانٌ لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ، فَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ فَالشِّرْكَ، قَالَ اللَّهُ: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ﴾ [النساء: 48]،

'A'isza relacjonowała, iż prorok rzekł: „Zbiory czynów są trzy: Zbiór którego grzechów Bóg nie wybacza: czyli politeizm, ponieważ Allah nie wybacza tym dodającym Jemu współtowarzyszy, a wybacza komu chce mniejszy grzechy.

'A'isza reported that the Prophet said: "Books of acts are three: A book of whose sins God does not forgive: that is, polytheism, because Allah does not forgive for those who add others gods with Allah, but He forgives whom He wills the smaller sins.

وَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَتْرُكُ اللَّهُ مِنْهُ شَيْئًا فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضِهِمْ بَعْضًا، الْقِصَاصُ لَا مَحَالَةَ،

Drugi zbiór: jest to zbiór grzechów ludzi wobec siebie nawzajem - w stosunku do których grzechów - Bóg nie wybacza, póki oni nie odstąpią lub rozliczą między sobą.

The second book for which sins Allah will show no mercy: it is a group of sins of men against each other - Allah will show no mercy about these matters unless they do not depart or be settled among themselves.

وَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَعْبَأُ اللَّهُ بِهِ شَيْئًا فَظُلْمُ الْعَبْدِ نَفْسَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ رَبِّهِ، فِي صَوْمِ يَوْمِ تَرَكَهُ أَوْ صَلَاةٍ تَرَكَهَا، قَالَ: اللَّهُ يَغْفِرُ ذَلِكَ وَيَتَجَاوَزُ إِنْ شَاءَ، "

A wreszcie zbiór grzechów popełnionych wobec Boga. Te najmniej Boga obchodzą, dlatego jeśli zechce wybaczyć, a jeśli nie to On rozliczy”

And finally, a book of sins committed against God. They will be the least for God's mercy. If he wills He will forgive and if not then he settles "

و عليه فالإسلامُ يُعتبرُ أن ما بينَ العبادِ من مظالمٍ سبيلُ التحلِّلِ منه هو أن يعفوَ
المظلومُ عن من ظلمه إذ ما بين الله وبين عباده إذا لم يصل إلى درجة الشركِ

Stąd Islam uznaje, iż wszelkie krzywdy ciążące na sumieniach ludzi, jedynym ich rozwiązaniem jest odpuśczenie ich przez osobę w stosunku do której były wyrządzone, bowiem wszystkie sprawy, które są zawieszane między człowiekiem a Bogiem, jeśli nie osiągną poziomu szirk (dodawania Bogu współtowarzyszy),

Hence, Islam recognizes that all harms on the consciences of people, the only solution for them is to be forgiven by the person in relation to whom they were caused, because all matters that are suspended between man and God, if they do not reach the level of shirk (adding God to fellowmen),

قابلٌ للعفو والصفح والغفران كرمًا وجوداً وتجاوزاً من رب العالمين أما ما بين العبادِ فهو الغيرُ قابلٌ للغفران إلا إذا عفا المظلومُ عن من ظلمه.

mogą one być obiektem odpuszczenia Bożego i wybaczenia, natomiast to, co tkwi między ludźmi należy do puli spraw, które nie mogą osiągnąć wybaczenia bez odpuszczenia przez osobę, w stosunku do której były wyrządzone.

they could be objects of God's forgiveness, but what lies between people belongs to a pool of matters that can not be forgiven without the forgiveness of the person in relation to whom they were done.

لما مات أحدُ الصحابةِ وكان عليه ديناران، قال الرسول صلى الله عليه وسلم لصحابته: ((من يتحملَ الدينارينِ عنه؟)) فتحملها أبو قتادة رضي الله عنه وقال: هي علي يا رسولَ الله.

Prorok (SAAŁ) pokazał w sunnie przy licznych okazjach jak ważne jest, aby nie zostawić przeciwko sobie niespełnionych zobowiązań należących do osób trzecich. Jeden z towarzyszy Proroka zmarł będąc zadłużonym na 2 dinary wobec osoby nie należącej do grona towarzyszy, zanim został pochowany Prorok (SAAŁ)

The Prophet (SAAŁ) has shown in the sunna on numerous occasions how important it is not to leave unfulfilled obligations toward others. One of the Prophet's companions died being indebted for 2 dinars to a non-companion's man, before the Prophet buried him

قال أبو قتادة: فما زال يلقاني رسولُ الله صلى الله عليه وسلم ويقول: ((أديتَ عنه)) فأقول: لا، بعد، حتى لقيني يوماً فقال: ((أديتَ عنه؟)) فقلت: نعم، فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ((الآن بردتَ جلدته)).

rzekł do towarzyszy, czy ktoś z towarzyszy przejmie na siebie ten dług. Abu Qatada zgłosił się. Później rzekł on, że za każdym razem gdy Prorok mnie spotkał, spytał, czy spełniłeś? Aż pewnego dnia odpowiedziałem, że tak. Wówczas Prorok rzekł „To teraz dopiero dozna spokoju w swym grobie”.

He asked his companions, if any one would take over this debt. Abu Qatada took the matter. Later he said that every time the Prophet met him, he asked him if he did? Until one day he replied that yes. Then the Prophet said: "Only now he (the dead companion) will experience peace in his grave".

الضررُ بالغيرِ حرامٌ في كلِّ مظهرِهِ ومجالاته أقوالاً وأفعالاً وسائرِ التصرفاتِ المؤدية للضررِ. وتحريمُ الضررِ ليس مقتصرأً على المسلمين بل إن الضررَ حرام للمسلم ولغيرِ المسلم يقول الله سبحانه

Szkody w stosunku do innych osób są zakazane we wszystkich przejawach, zarówno w czynie, w mowie jak i zachowaniu. I są zakazane wobec każdego człowieka bez względu na przynależność człowieka do religii. Przykładem może być werset, w którym Bóg oznajmił, iż

Wrongs in relation to other people are prohibited in all manifestations, both in deed, in speech and behavior. And it is

forbidden for every man, regardless of man's affiliation to religion. An example is the verse in which God declared that

“مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا”

„Kto zabije człowieka, który nie popełnił zabójstwa ani nie szerzył zgorzenia na ziemi, ten będzie (odpowiadał) tak, jakby zabił całą ludzkość. Kto zaś ocali (cudze) życie, temu będzie (policzone) tak, jakby ocalił życie całej ludzkości” (5;32)

He who slays a soul unless it be (in punishment) for murder or for spreading mischief on earth shall be as if he had slain all mankind; and he who saves a life shall be as if he had given life to all mankind. (5;32)

ولحرمة الإنسان في الإسلام ركيضة ثانية. فقد كرم الله سبحانه وتعالى الإنسان ككلٍ وفضله على سائر المخلوقات، فقال سبحانه: ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾ [الإسراء:70]،

Zakaz krzywdy w stosunku do człowieka ma w Islamie jeszcze inny fundament, mianowicie: człowiek jest istotą szlachetną. Bóg rzekł: „My obdarzyliśmy szlachetnością potomstwo Adama i przemieszczaliśmy je po lądzie i po morzu, i zaopatrzyliśmy je z dóbr, i wyróżniliśmy ogromnym wyróżnieniem spośród tych, których stworzyliśmy”. (17;70)

The prohibition of harm to people has another foundation in Islam, namely: human beings are noble beings. God said: "And We have certainly honored the children of Adam and carried them on the land and sea and provided for them of the good things and preferred them over much of what We have created, with [definite] preference". (17;70)

وهذا الأصل الثاني في تحريم الإضرار بالإنسان في شريعة الإسلام. كلُّ بني آدم مُكْرَّمٌ من قبل الله سبحانه.

Z tych dwóch fundamentów wypływa także doktryna świętości istoty ludzkiej w Islamie. Werset ten stanowi drugi fundament, na bazie którego zbudowany jest zakaz krzywdy w Islamie. Stąd również wypływa równość wszystkich ludzi przed Bogiem.

The right of sanctity of the human being in Islam also flows from these two foundations. This verse is the second foundation upon which is built the prohibition of injustice in Islam. Hence also comes the equality of all people before God.

Hence the elements of human rights in Islam can not contradict the two foundations:

1. Hadith " There should be neither harming nor reciprocating harm"
2. And the verse: " We have certainly honored the children of Adam".

و عليه فلا يجوز أن يتعارضَ حق من حقوق الإنسان مع أحد هاذين الأساسين في فهم الحقوق في الإسلام. أي حديث: "لا ضرر ولا ضرار" و قول الله ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْوُجُوهِ وَالْبِحَارِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾ [الإسراء:70]،

Stąd elementy prawa człowieka w Islamie nie mogą być sprzeczne z tymi dwoma wspomnianymi fundamentami:

1. Hadis "Zarówno szkoda jest zakazana jak i odpłacanie szkody za szkodę jest zakazane"
2. Oraz werset: "„My obdarzyliśmy szlachetnością potomstwo Adama".

رسول الله صلى الله عليه وسلم ينفي كمال الإسلام والإيمان عن كل من أصرَّ على أذية الخلق

W licznych hadisach Prorok (SA), uznał, iż wiara i religia ludzi krzywdzących innych nie jest doskonała, nie jest pełna.

In the many hadiths the Prophet (SA), recognized that the faith and religion of people who hurt others are not perfect are not full.

فيقول عليه الصلاة والسلام: ((المسلم من سلم الناس من لسانه ويده))، فلا يكون المسلم مسلماً كاملاً إلا إذا سلم الآخرون من لسانه ويده،

Posłuchajcie co Prorok mówi: „Muzułmanin to ten, od którego inni ludzie są bezpieczni, od czynów jego ręki i języka”.

Listen to what the Prophet says: “The Muslim is the one which other people are safe from acts of his hand and tongue”.

ويقول أيضاً عليه الصلاة والسلام قَالَ: وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، قِيلَ: مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ. أَي أذْيَتَهُ.

A w innym hadisie mówi: „Na Allaha nie wierzy! Na Allaha nie wierzy! Na Allaha nie wierzy!”. Rzekli towarzysze: Kto wysłanniku Allaha. Rzekł: Kogo sąsiad nie czuje się bezpieczny przed jego bezeceństwami”.

And in another hadith he says: "By Allah does not believe! By Allah does not believe! By Allah he does not believe! ". They said: Who O Messenger of Allah. 'Whom neighbor does not feel safe from his indecencyties”.

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ قَالَ: مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ مِنْ شَيْءٍ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ،

Dlatego Prorok nakazał swym towarzyszom: „Jeśli na którymś z was ciąży krzywda w stosunku do któregoś z waszych braci to niech ją odkupi zanim nie zostanie ona rozliczona z jego uczynków w dniu sądnym.

Therefore, the Prophet ordered his companions: "If any of you has a harm in relation to one of your brothers let him redeem it to not be accounted from his deeds on the day of judgment.

إِنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ أُخِذَ مِنْهُ بِقَدْرِ مَظْلَمَتِهِ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِّئَاتِ صَاحِبِهِ، فَحُمِلَ عَلَيْهِ

Bo wówczas, jeśli zabraknie mu uczynków, nabywa grzechy na miarę swej krzywdy”.

Because if then his deeds run out, God burdens him from the sins of people adequate to their harm"

